

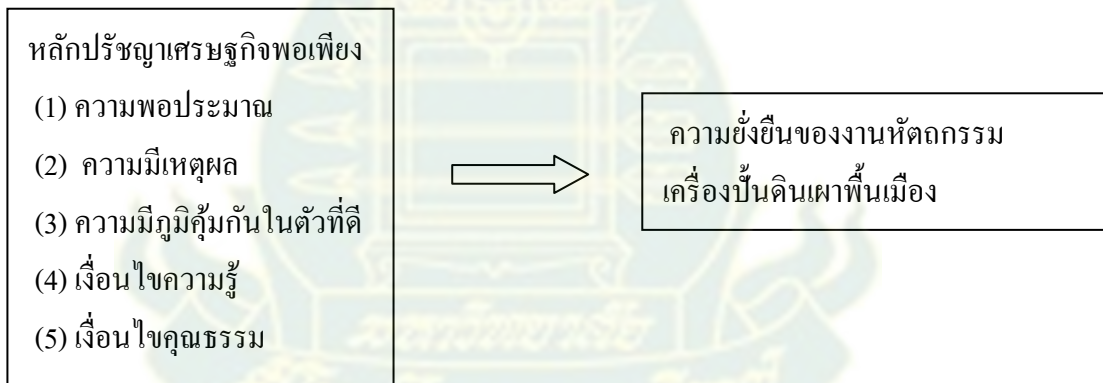
บทที่ 6

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง

จากสมมติฐานที่ว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ช่วยสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจแก่งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ด การทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองบ้านเกาะเกร็ด สามารถดำรงเป็นอาชีพให้กับชุมชนบ้านเกาะเกร็ดและทำรายได้สร้างชื่อเสียงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แสดงว่าชุมชนบ้านเกาะเกร็ดได้ดำเนินวิถีชีวิตและประกอบกิจการเป็นไปตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร และแนวโน้มอนาคตจะสามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืนต่อไปอย่างไร โดยมีกรอบแนวความคิดว่าการดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวได้แก่

- (1) ความพอประมาณ
- (2) ความมีเหตุผล
- (3) ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- (4) เงื่อนไขความรู้
- (5) เงื่อนไขคุณธรรม

จะนำไปสู่ความยั่งยืนของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ดซึ่งตัวบ่งชี้ได้แก่การทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ด สามารถดำรงอยู่ได้และยังคงทำรายได้ให้กับชุมชนสามารถสร้างอาชีพ มีรายได้แน่นอน มั่นคง

ผลจากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

- (1) ความพอประมาณ

ตัวบ่งชี้ได้แก่

- การใช้ปัจจัยการผลิต วัสดุวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ดิน ฟิน ในอดีตดินที่เกาะเกร็ดจะมีคุณสมบัติที่ดีเหมาะสมกับการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง ฟินก็สามารถหาได้ง่ายในเกาะเกร็ด
- แรงงานและช่างฝีมือจะใช้คนในครอบครัวช่วยกันผลิตและใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เนื่องจากชาวมอญที่มาอยู่ที่เกาะเกร็ดมีความรู้ความชำนาญในการทำเครื่องปั้นดินเผาอยู่แล้ว

- วิถีชีวิต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่ายไม่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่ลงทุนเกินขนาด ลงทุนเฉพาะที่มีอยู่หรือผลิตเฉพาะที่มีลูกค้ามาสั่ง

(2) ความมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ได้แก่

- มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ตามที่ตลาดต้องการ เช่น จากเดิมผลิตโอ่ง หม้อ ครก ต่อมาพัฒนามาเป็นชุดน้ำชา เครื่องประดับตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก
- ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยง

(3) ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ตัวบ่งชี้ได้แก่

- พยายามศึกษาพัฒนาเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา
- พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และออกแบบผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง
- มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น เช่น ช่างปั้นและช่างฝีมือมีความยืดหยุ่นสามารถพัฒนาฝึกหัดการปั้นและการสลักลายเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของตลาดในแต่ละยุคแต่ละสมัย
- ชุมชนมีความเข้มแข็งมีความผูกพัน ช่วยเหลือกัน โดยมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัดเป็นศูนย์รวม

(4) เงื่อนไขความรู้

ตัวบ่งชี้ได้แก่

- มีภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษและพัฒนาคัดแปลงให้สอดคล้องกับสภาพในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
- มีศูนย์อบรมงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองในชุมชนบ้านเกาะเกร็ดเพื่อฝึกฝนอบรมเยาวชนรุ่นหลังและพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการผลิตใหม่
- หาข้อมูลข่าวสารและความรู้เพิ่มเติมจากภายนอก

(5) เงื่อนไขคุณธรรม

ตัวบ่งชี้ได้แก่

- มีความอดทน ขยัน พากเพียร ชุมชนที่บ้านเกาะเกร็ดต้องประสบปัญหาหน้าท่วมทุกปี
- ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มิไม่ตรีต่อกัน
- ชุมชนมีความสามัคคี ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

จากตัวบ่งชี้ต่างๆแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา บ้านเกาะเกร็ดเป็นไปตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองบ้านเกาะเกร็ดสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสภาพปัญหาที่งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

พื้นเมืองบ้านเกาะเกร็ดกำลังประสบและมีแนวโน้มในอนาคตที่ทำให้ตัวบ่งชี้บางตัวไม่สามารถทำได้ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิต ที่ในปัจจุบันไม่สามารถหาวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้เนื่องจากสภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนไป จึงต้องสั่งซื้อดินและฟืนจากที่อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญจึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาไม่สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งจะเป็นอุปสรรคไม่ให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาไม่สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป แต่หากนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองโดยการศึกษาหาความรู้ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นและใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆโดยทั้งนี้ชุมชนจะต้องสร้างความเข้มแข็งเพื่อที่จะมีอำนาจในการต่อรองและมีความสามัคคีร่วมมือกันช่วยเหลือให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองซึ่งถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งให้สามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป

ตารางที่ 7 สรุปการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอดีตและแนวโน้มในอนาคต

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ : ในอดีต	แนวโน้มในอนาคต	ความยั่งยืน
1 ความพอประมาณ	ใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น	ไม่สามารถทำได้	ไม่ยั่งยืน
	แรงงานและช่างฝีมือเป็นคนในครอบครัว	ช่างฝีมือเริ่มลดลง	ไม่ยั่งยืน
	วิถีชีวิต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่ายไม่ใช้จ่ายเกินตัว	เหมือนเดิม	ยั่งยืน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ : ในอดีต	แนวโน้มในอนาคต	ความยั่งยืน
2 ความมีเหตุผล	มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยง	เหมือนเดิม	ยั่งยืน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ : ในอดีต	แนวโน้มในอนาคต	ความยั่งยืน
3 ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี	พยายามศึกษาพัฒนาเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และออกแบบผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	ชุมชนมีความเข้มแข็ง	ยังสรุปไม่ได้	ไม่ยั่งยืน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ : ในอดีต	แนวโน้มในอนาคต	ความยั่งยืน
4 เงื่อนไขความรู้	มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	มีศูนย์อบรมงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมความรู้	เน้นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้มากขึ้น	ยั่งยืน
	หาข้อมูลข่าวสารและความรู้เพิ่มเติมจากภายนอก	ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ	ยั่งยืน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ : ในอดีต	แนวโน้มในอนาคต	ความยั่งยืน
5 เงื่อนไขคุณธรรม	มีความอดทน ขยัน พากเพียร	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีไมตรีต่อกัน	เหมือนเดิม	ยั่งยืน
	ชุมชนมีความสามัคคี	ยังสรุปไม่ได้	ไม่ยั่งยืน

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ามีอุปสรรคหลายอย่างที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ครบเหมือนในอดีตจึงมีผลทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองอาจจะไม่

สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนถ้ามีได้ร่วมกันแก้ไข ดังนั้นจึงได้นำผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคมาพิจารณาเพื่อหากกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา จากการศึกษาวิจัยและการสัมมนากลุ่มย่อยเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น จะพบว่างานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองกำลังประสบปัญหาในขั้นที่ต้องใช้กลยุทธ์เชิงรับ โดยมีวัตถุประสงค์และแผนงานดังต่อไปนี้

1 กลยุทธ์การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีลักษณะเฉพาะที่เกาะเกีร็ด

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่น ใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทันสมัยตรงตามอุปสงค์ของลูกค้า เช่น แต่เดิมผลิตโอ่ง หม้อ กระจ่างซึ่งต้องใช้ดินเป็นจำนวนมากมีขนาดใหญ่โดยมากในการขนย้ายเปลี่ยนมาผลิตสินค้าที่มีขนาดเล็กกลาง เช่น กระจุกขม้น โคมไฟที่มีลายวิจิตรแกะสลักสวยงามหรือออกแบบเป็นเครื่องประดับตกแต่งบ้านซึ่งจะมีราคาสูงกว่าหรือทำมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้นเป็นการลดจุดอ่อนทางด้านทรัพยากรการผลิตลดลง นอกจากนี้การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีลักษณะเฉพาะจะช่วยสร้างความแตกต่างในสายตาของผู้ซื้อ ลักษณะของสินค้าไม่เหมือนใคร ทำให้ไม่มีผู้ขายรายอื่นมาเลียนแบบหรือแข่งขันได้ เป็นการลดอุปสรรคทางการมีคู่แข่งรายใหม่เพิ่มขึ้น การมีอำนาจการต่อรองของผู้ซื้อและการมีสินค้าอื่นมาทดแทน ทำให้สามารถกำหนดราคาได้หรือมีอำนาจในการต่อรองกับผู้ซื้อและสามารถขยายตลาดได้

แผนงาน

1.1 การส่งเสริมให้มีการออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆให้มีความหลากหลายเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยแต่ยังคงแฝงเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ โดยอาจจัดให้มีการประกวดการแข่งขันออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

1.2 การจัดอบรมให้ความรู้ทางการออกแบบ ดีไซน์ รูปแบบผลิตภัณฑ์และการสร้างสรรค์สินค้าใหม่และจัดแสดงผลงานเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมผลงานให้สามารถผลิตออกมาใช้งานได้จริง

1.3การจัดศูนย์ให้คำปรึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์และขั้นตอนในการผลิตเทคนิคใหม่

2 กลยุทธ์การพัฒนาทางด้านบุคคล ช่างฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการทางด้านจัดการและการตลาด

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มแรงงานฝีมือและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและทุนทางปัญญาเป็นการลดจุดอ่อนด้านแรงงานมีฝีมือหายากและเพิ่มความรู้ทางการตลาดและการบริหารจัดการให้กับชุมชนและสามารถนำไปแก้ไขปัญหาที่ประสบได้เป็นการลดจุดอ่อนทางด้านปัญหาทางการตลาดและการจัดการ

แผนงาน

2.1 การจัดงานแสดงสินค้างานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง โดยให้ช่างฝีมือทำการสาธิตวิธีการปั้นเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้มีคนมาสนใจงานศิลปะซึ่งจะเป็นทั้งการส่งเสริมการค้าและการฝึกอบรมสำหรับผู้สนใจจะเรียน

2.2 การจัดศูนย์อบรมฝึกหัดปั้นงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาและจัดให้มีการประกวดผลงานเพื่อสร้างชื่อเสียงสำหรับช่างฝีมือและทำให้เยาวชนสนใจงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผามากขึ้น

2.3 การร่วมมือกับทางโรงเรียนในเกาะเกร็ดเพื่อฝึกอบรมการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองให้นักเรียนที่สนใจ

2.4 การจัดอบรมความรู้ทางการตลาดและการจัดการแก่ชุมชนและผู้ประกอบการและการให้คำปรึกษาทางการตลาด การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ทางด้านต่างๆ การจัดทำและออกแบบบรรจุภัณฑ์หีบห่อ รวมทั้งการรวมกลุ่มกันจัดงานแสดงสินค้านอกสถานที่

3 กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือในชุมชนเพื่อพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เป็นการลดจุดอ่อนและอุปสรรคทางด้านต่างๆ เนื่องจากการที่ชุมชนเข้มแข็งประชาชนร่วมมือกันจะเป็นพลังในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆและพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน ดังนั้นงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองจะอยู่ได้ยั่งยืนต่อไปต้องอาศัยความร่วมมือของคนภายในชุมชน ปัญหาต่างๆคนภายนอกชุมชนหรือภาครัฐบาลไม่สามารถเข้าใจหรือล่วงรู้ต้นเหตุของปัญหาได้เท่ากับคนภายในชุมชน ดังนั้นคนภายในชุมชนต้องร่วมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งรวมแก้ปัญหาและให้ข้อมูลแก่ภาครัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง

แผนงาน

3.1 การจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานและสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน จัดหาผู้นำชุมชนและสร้างจิตสำนึกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง

3.2 การเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางปฏิบัติและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับคนในชุมชน งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองและชีวิตความเป็นอยู่และแสดงให้เห็นว่าที่งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาสามารถดำรงสืบมาได้จนถึงปัจจุบันด้วยการดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีเหตุผลมีความพอประมาณและมีภูมิคุ้มกันรวมทั้งดำเนินมาพร้อมด้วยความรู้ที่สะสมมาจากบรรพบุรุษและมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตคนในชุมชนมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คนในชุมชนร่วมมือกันฝ่าฟันอุปสรรคและวิกฤตเศรษฐกิจมาได้จึงทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองดำรงอยู่ได้ถึงปัจจุบัน

3.3 การจัดอบรมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตและการดำเนินงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้นในการพิจารณาลักษณะการทำงานของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองจะนำกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักการ 9 ประการของผลงานวิจัยของ ศ.ดร. อภิชาติ พันธ์เสนและคณะมาเป็นดัชนีชี้วัด จากสมมติฐานที่ว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ช่วยสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจแก่งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ด ลักษณะการทำงานของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักการ 9 ประการ ได้แก่

1. การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองใช้อุปกรณ์เครื่องมือแบบง่ายๆ ต้นทุนการผลิตต่ำเช่น แป้นหมุน ที่เกาะลาย ซึ่งใช้ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมาจากบรรพบุรุษ
2. เน้นการใช้แรงงาน งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองใช้แรงงานเป็นหลักและส่วนใหญ่จะใช้แรงงานของคนภายในครอบครัวถือเป็นอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน
3. มีขนาดการผลิตที่เหมาะสม งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองเป็นงานอิสระมีความยืดหยุ่นบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมหรือสามารถทำได้คนเดียว
4. ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองควรดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบ ไม่โลภมากและมองการณ์ไกลเน้นกำไรในระยะยาวเป็นหลัก
5. ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองควรประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ลูกค้า ลูกจ้างและผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ดังนั้นผู้ประกอบการรายใดสามารถปฏิบัติได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็จะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน
6. มีผลิตภัณฑ์หลายชนิดและสามารถปรับเปลี่ยนได้ง่ายเพื่อกระจายความเสี่ยง ผลิตภัณฑ์ของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองจะมีหลากหลายชนิดเพื่อให้ตรงตามอุปสงค์ของตลาด
7. การไม่ก่อกวนสินเงินเกินความสามารถในการบริหารจัดการ โดยทั่วไปการดำเนินการของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่บ้านเกาะเกร็ด จากการสัมภาษณ์หน่วยผลิตรายใหญ่ไม่มีการกู้ยืมเงิน จะลงทุนทำเท่าที่ตนเองมีอยู่ซึ่งสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
8. การใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นหลักและเน้นตลาดในท้องถิ่น งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่เกาะเกร็ดในอดีตจะเน้นใช้วัตถุดิบหรือทรัพยากรที่มีอยู่ตามท้องถิ่น เช่น ดิน ฟิน แต่เนื่องจากในปัจจุบันสภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนไป

จากการพิจารณาลักษณะการทำงานของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง โดยทั่วไป สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักการ 9 ประการขาดเพียง 1 ข้อ เรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่บ้านเกาะเกร็ดสามารถดำรงอยู่ได้จนทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะลักษณะการดำเนินงานของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่มีความยืดหยุ่นอยู่ในตัวเอง และมีลักษณะที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติและการพัฒนาที่จะทำให้สามารถดำเนินอยู่ได้อย่างยั่งยืน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่บ้านเกาะเกร็ดสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนเนื่องจากมีแนวปฏิบัติที่ยึดหลักพอเพียง ไม่ประมาทและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ดำเนินงานภายใต้ความรู้ รอบครอบและมีคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบกิจการงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

นอกจากลักษณะการทำงานของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนคือการที่มีชุมชนที่เข้มแข็งซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันที่จะทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาชุมชนจะต้องเริ่มจากภายในชุมชนก่อน เริ่มที่คนภายในชุมชนจะต้องร่วมกันสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ปัญหาต่างๆคนภายในชุมชนจะเข้าใจและสามารถตัดสินใจแก้ไขได้ดีกว่าคนจากภายนอก ดังนั้นเท่าที่ผ่านมาการเข้าไปช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐโดยไม่มีคนภายในชุมชนร่วมตัดสินใจจะไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

